

Ziņojums par jauno lauksaimnieku situāciju lauksaimniecībā 2007.- 2013. plānošanas perioda ietvaros

Biedrības „Latvijas Jauno zemnieku klubs”
Lauksaimniecības nozares ekspertu ziņojums
LJZK valdes loc. Ansis Saliņš

Rīga, 07.11.2013

LATVIJAS JAUNO ZEMNIEKU KLUBS

LATVIAN YOUNG FARMERS' CLUB

Reģ. nr. 40008002211, Dobeles iela 41A, Jelgava, LV-3001, Tālr./fakss: 63027168 , e-pasts: jzk@jzk.lv ,
web lapa: www.jzk.lv

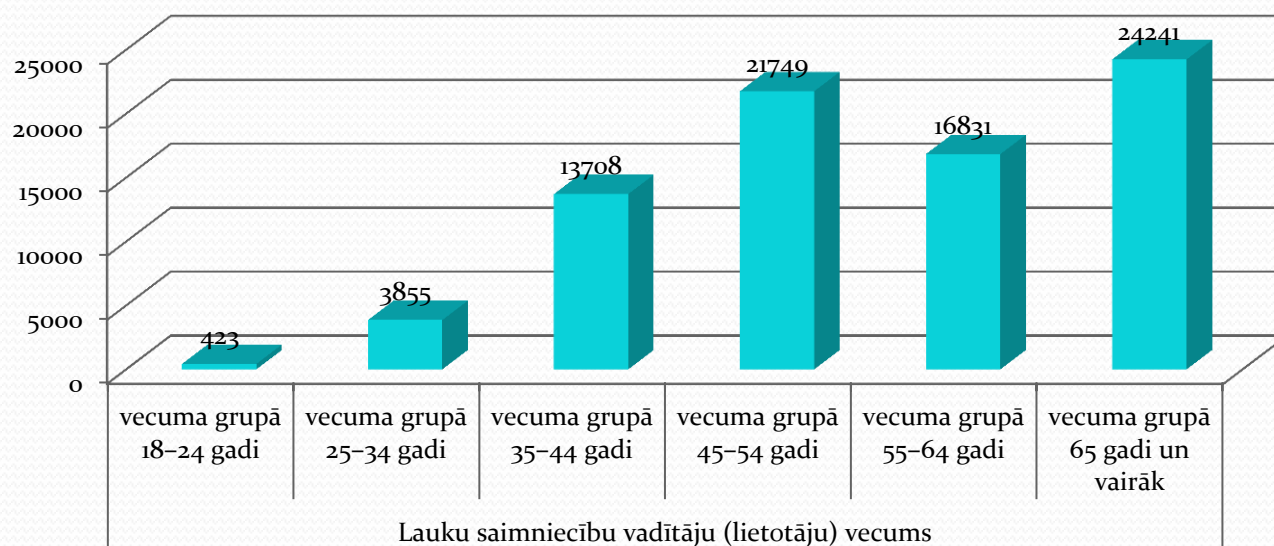
PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

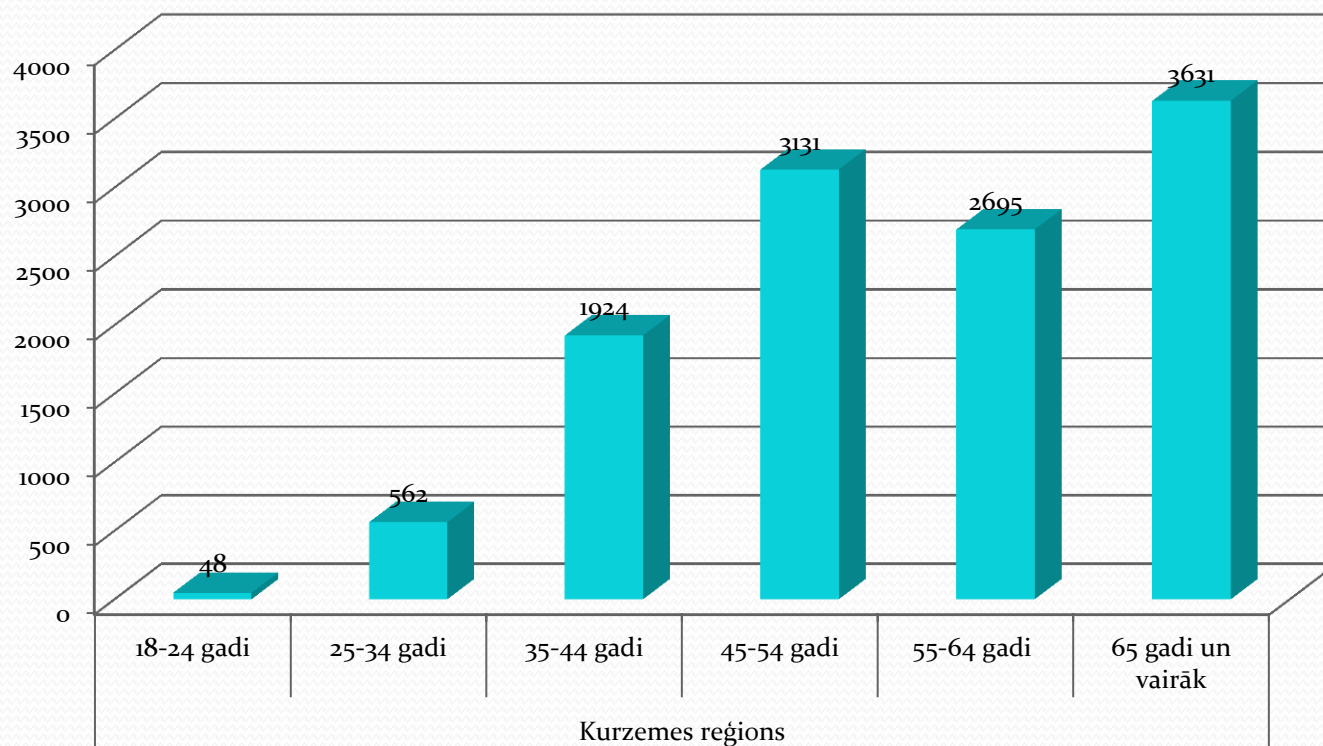
Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozares ekspertu ziņojumi”
Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Lauku saimniecību vadītāju vecuma struktūra Latvijā

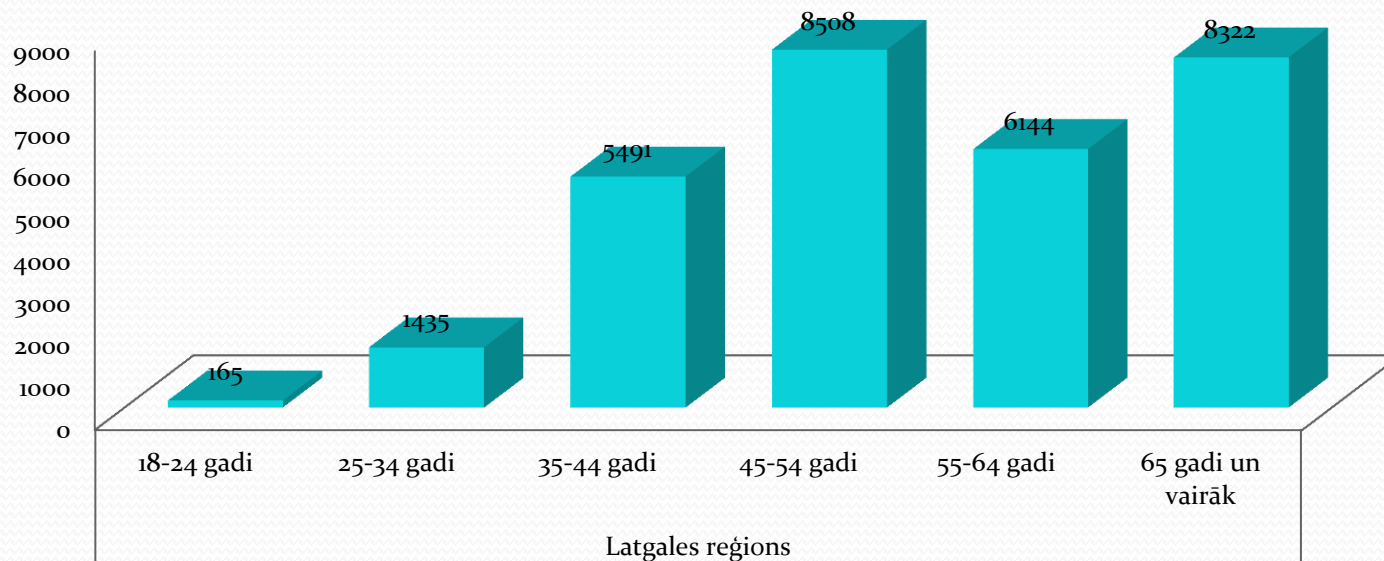
2011. gada lauksaimnieciskās skaitīšanas dati parāda, ka **puse (50%) no visiem lauku saimniecību īpašniekiem (kas ir arī lietotāji) ir vecuma grupā 55 un vairāk gadiem**, 27% ir vecumā no 45-54 gadiem, attiecīgi mazāk – 17% vecumā no 35-44 gadiem un tikai 6% vecumā no 18 – 25 gadiem

Saimniecību vadītāji Kurzemes reģionā

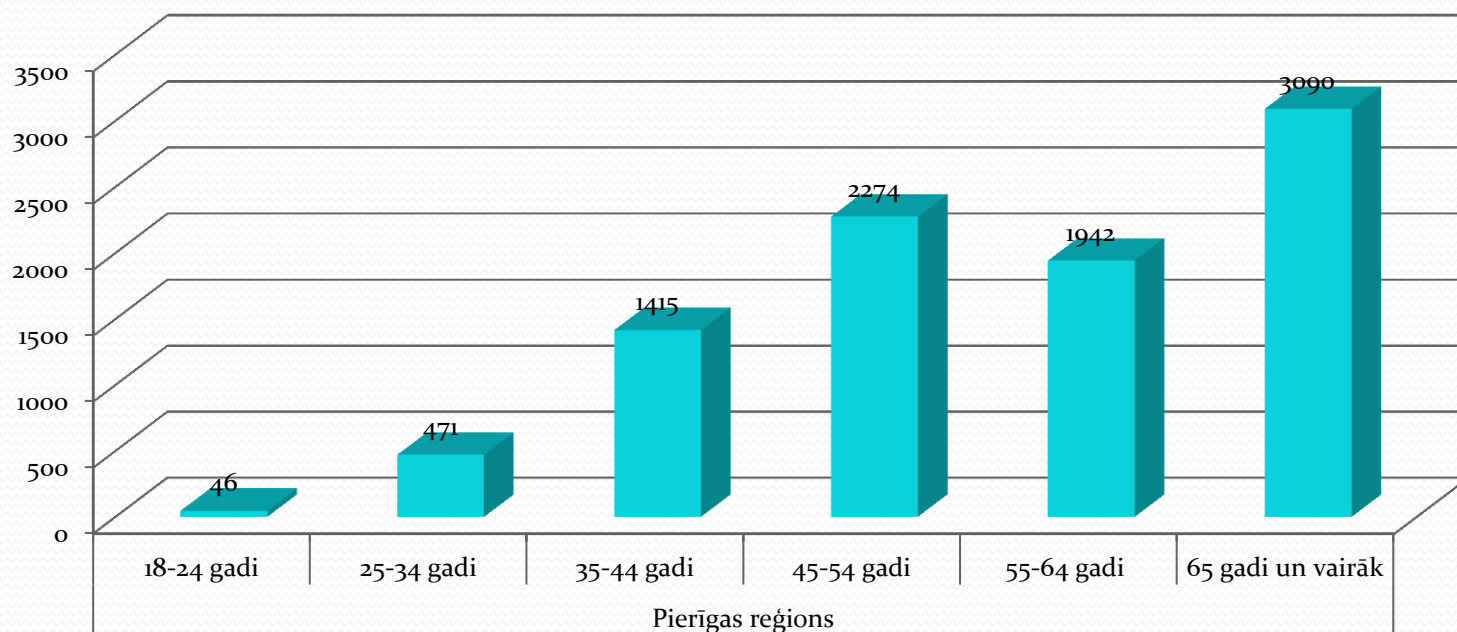
Kurzemes reģionā lauku saimniecību skaits, kuru vadītāji (lietotāji) ir vecumā no 18 līdz 44 gadiem, ir 2534, kas ir vien 21% no visiem Kurzemes lauku saimniecību vadītājiem (lietotājiem).

Saimniecību vadītāji Latgales reģionā

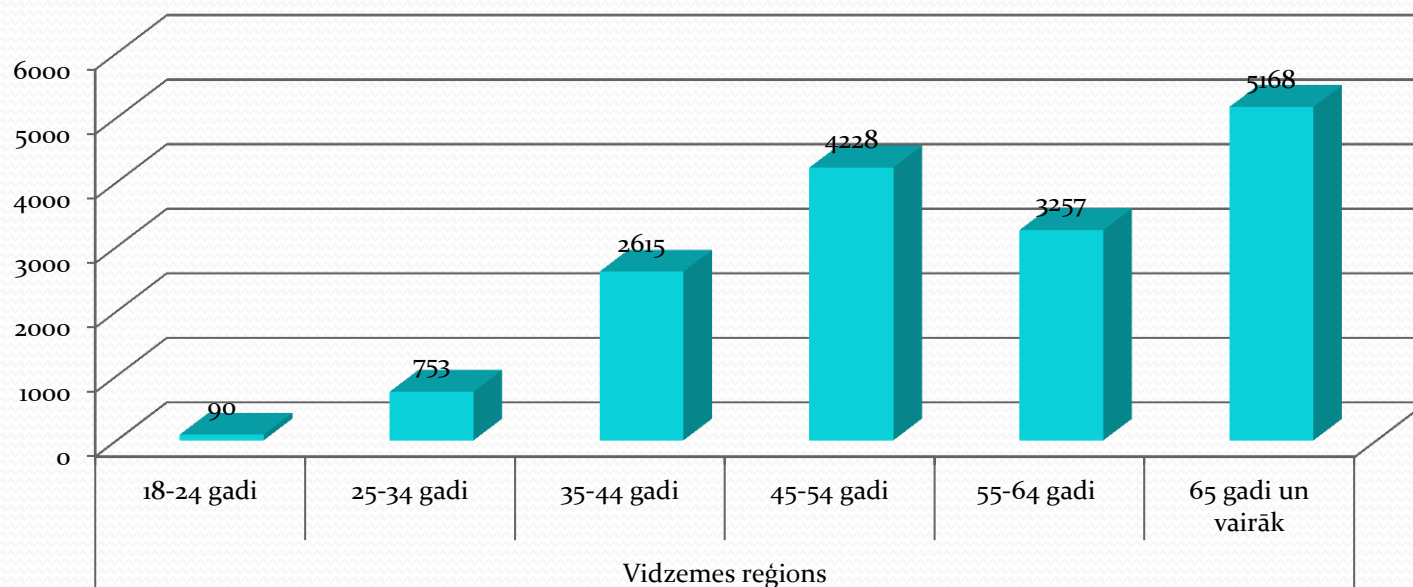
Latgales reģionā lauku saimniecību skaits, kuru vadītāji (lietotāji) ir vecumā no 18 līdz 44 gadiem ir 7091, kas ir gandrīz ceturtdaļa – 24% no visām saimniecībām

Saimniecību vadītāji Pierīgas reģionā

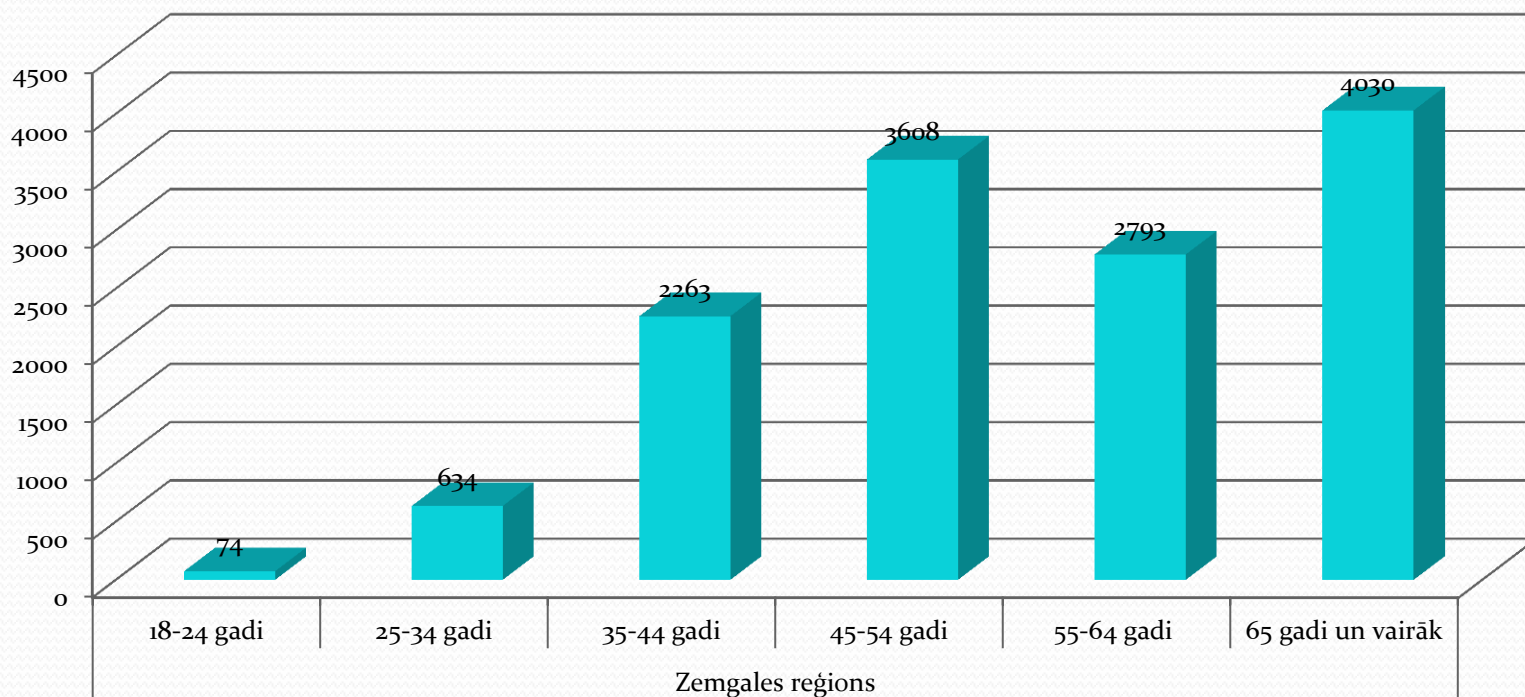
Pierīgas reģionā 1932 saimniecībās vadītāji (lietotāji) ir vecumā no 18 – 44 gadiem, šo saimniecību skaits sastāda 21%

Saimniecību vadītāji Vidzemes reģionā

Vidzemes reģionā 3458 saimniecībās vadītāji (lietotāji) ir vecuma grupā no 18 līdz 44 gadiem – tādas ir 22% no visām saimniecībām

Saimniecību vadītāji Zemgales reģionā

Zemgales reģionā, lauku saimniecību skaits, kuru vadītāji (lietotāji) ir vecuma grupā no 18 līdz 44 gadiem, ir 22%.

Maksājumu veidi, likmes un references gadi

	ls/ha	ls/ha	ls/gb	ls/gb	ls/t	ls/ha	ls/ha	ls/ha	ls/ha	ls/ha	ls/t
Reference		2006	2010	2011	2006/2007	2006-2008		2009	2006	2012	2006/07
Atbalsta likme	VPM	RLZP	ALM	AKEL	iPKV	JAL	MLA 3kat	ALA	APL	Bioloģiskais atbalsts	ACN
	59.577	60.7	34.66	42.65	18.28	17.7	40.47	19.49	17.84	96.53	5.48

ACN
AKEL
ALA
ALM
APL
iPKV
JAL
RLZP
VPM
APKV

Atsevišķais maksājums par cukuru
Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par nokautiem un eksportētiem liellopiem
Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par laukaugu platībām
Atdalītais pārejas posma maksājums par liellopiem
Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par platībām
Īpašais atbalsts par pienu
Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts īpašos gadījumos jauniekiem lauksaimniekiem
Rugāju lauks ziemas periodā
Vienotais platību maksājums
Atdalītais pārejas posma valsts atbalsts par pienu

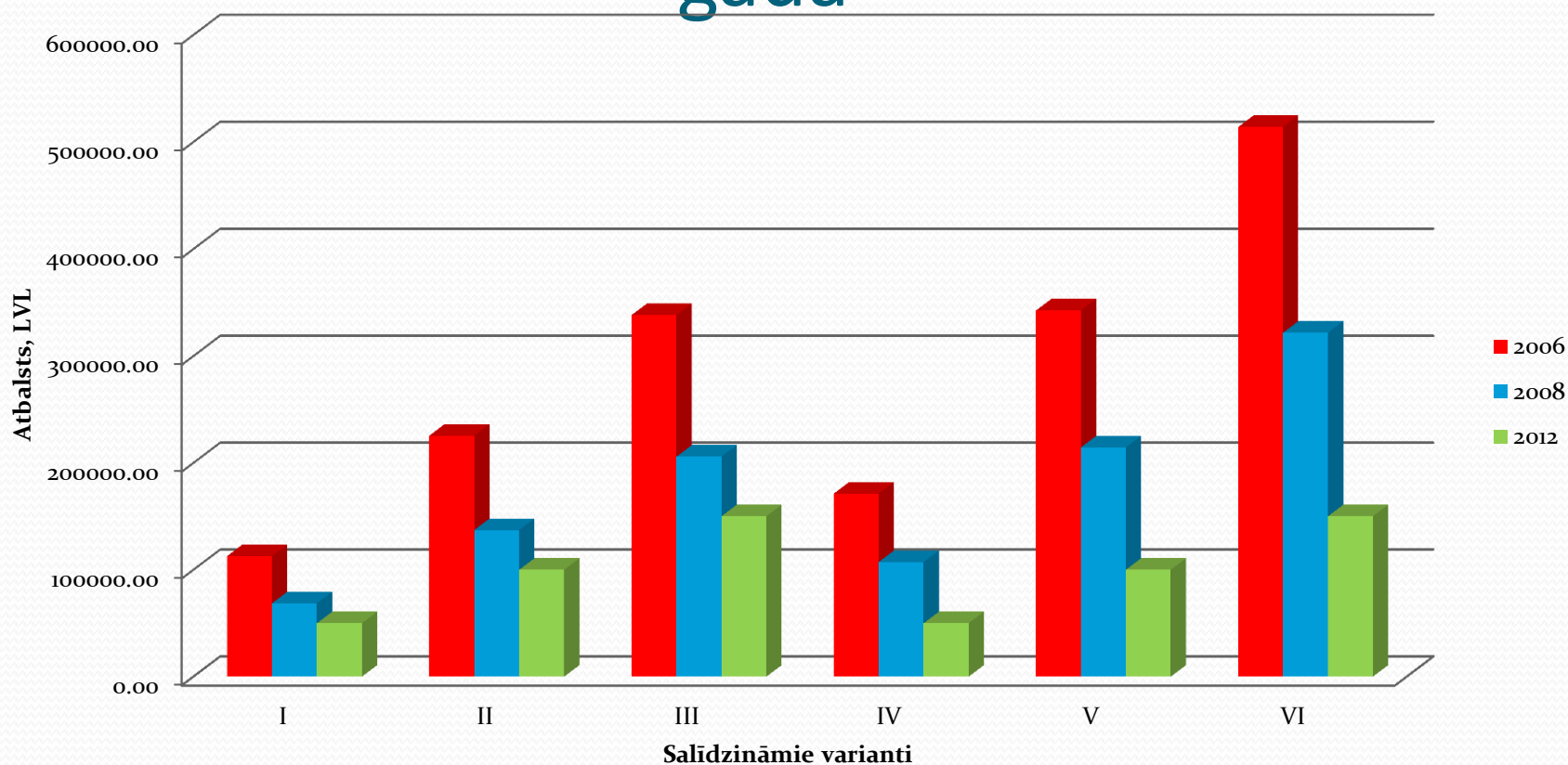
Iepriekšējā perioda LAP pasākumi

- *Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem* - maksimālā projekta atbalstāmā summa ar atbalsta intensitāti 80% bija 50 tūkst. eiro uz saimniecību.
- *Lauku saimniecību modernizācija* – atkarībā no projekta veida papildus atbalsta likme jaunajiem lauksaimniekiem varēja sasniegt papildus 10%. Ierobežojošs faktors ir jāmin arī traktora jaudu ierobežošanas aprēķins. Jaunajiem lauksaimniekiem, kuru saimniecības strauji attīstās, šis faktors neļāva sākotnēji iegādāties konkurētspējīgu tehniku.

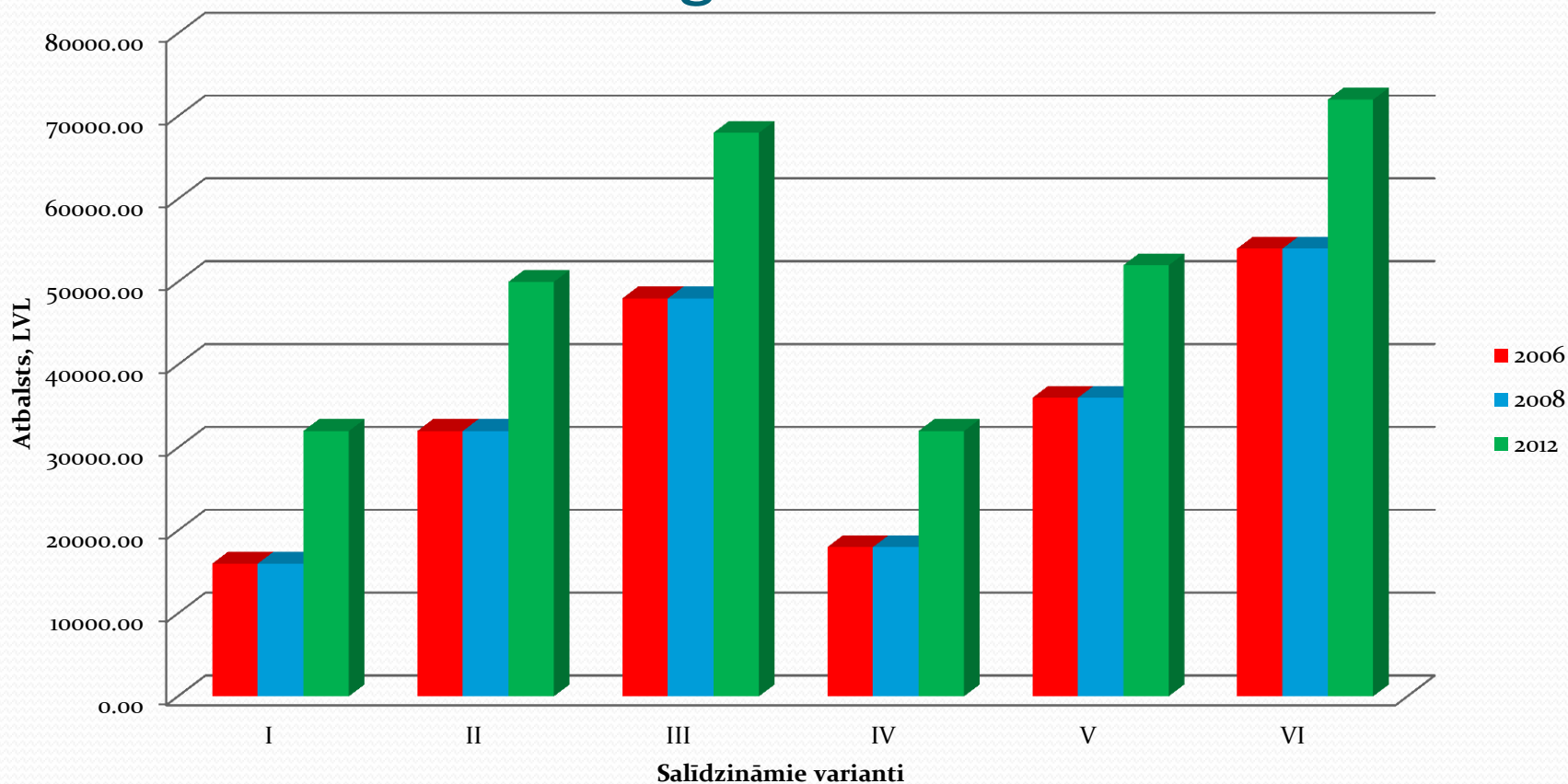
Izstrādāto saimniecības modeļu raksturojums

1. *modelis* - 100 ha saimniecība, nodarbojas ar graudkopību, rapšu audzēšanu, 30% platības bijušas cukurbietes ar ražību 25t/ha. Saimniecība atrodas 3 MLA teritorijā, kopā veiktās investīcijas 5 gados ir 40000 LVL.
2. *modelis* - 200 ha saimniecība, nodarbojas ar graudkopību, rapšu audzēšanu, 30% platības bijušas cukurbietes ar ražību 25t/ha. Saimniecība atrodas 3 MLA teritorijā, kopā veiktās investīcijas 5 gados ir 80000 LVL.
3. *modelis* - 300 ha saimniecība, nodarbojas ar graudkopību, rapšu audzēšanu, 30% platības bijušas cukurbietes ar ražību 25t/ha. Saimniecība atrodas 3 MLA teritorijā, kopā veiktās investīcijas 5 gados ir 120000 LVL.
4. *modelis* - 100 ha saimniecība, nodarbojas ar lopkopību, atrodas 3 MLA teritorijā, kopā veiktas investīcijas 5 gados ir 40000 LVL.
5. *modelis* - 200 ha saimniecība, nodarbojas ar lopkopību, atrodas 3 MLA teritorijā, kopā veiktās investīcijas 5 gados ir 80000 LVL.
6. *modelis* - 300 ha saimniecība, nodarbojas ar lopkopību, atrodas 3 MLA teritorijā, kopā veiktās investīcijas 5 gados ir 120000 LVL.

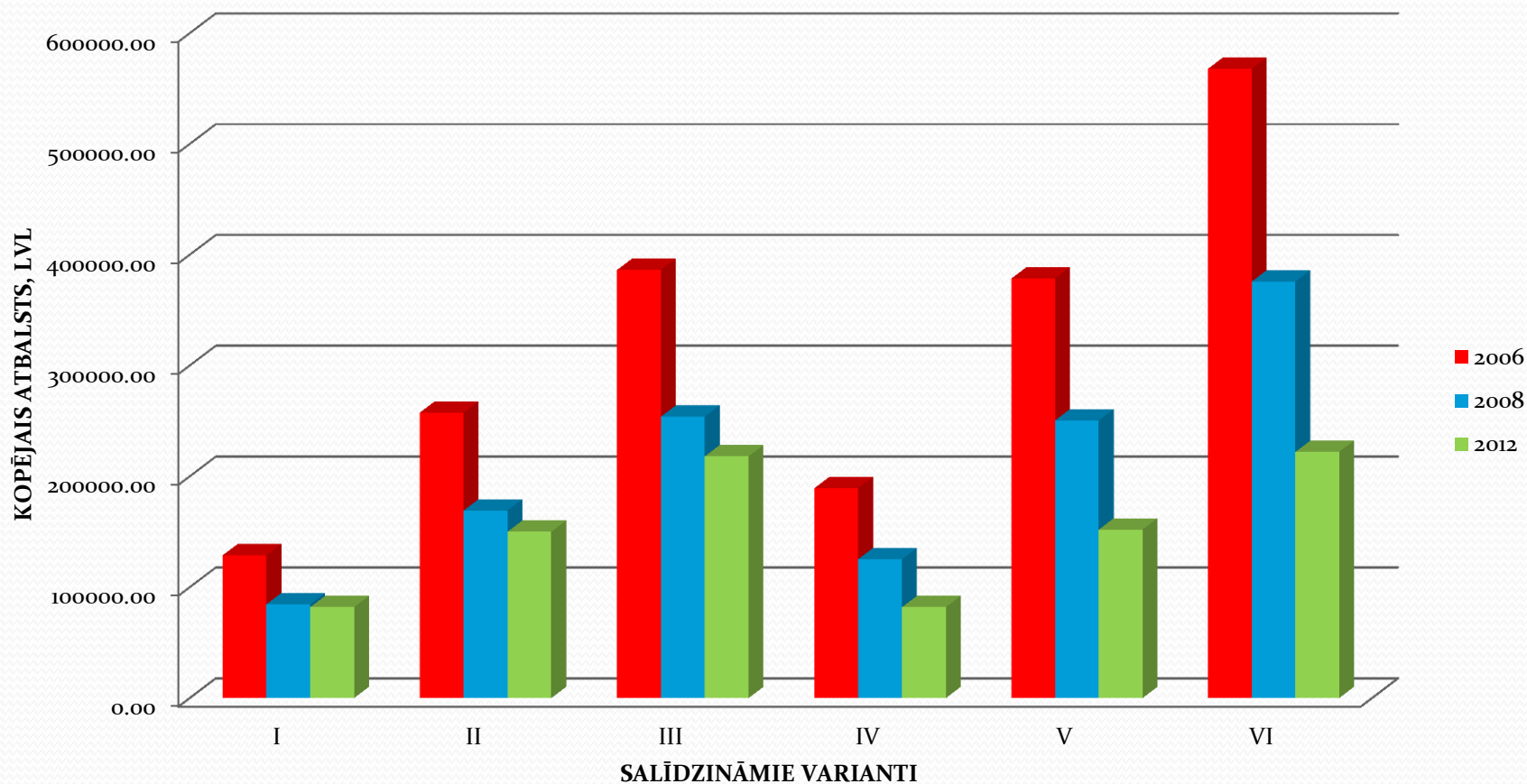
Iespējamie tiešmaksājumi modeļsaimniecībās atkarībā no izveidošanas gada

Iespējamais investīciju atbalsts modeļsaimniecībās, atkarībā no izveidošanas gada

Iespējamais kopējais atbalsts modeļsaimniecībās atkarībā no izveidošanas gada

Secinājumi

- Saimniecības Latvijā ir nelīdzvērtīgas konkurences apstākļos atkarībā no dibināšanas gada un saimniecības lieluma.
- Līdz 2006 gadam izveidotas saimniecības saņem pat līdz 70% lielākus maksājumus par jaunajām saimniecībām.
- Papildus atbalsta likme Jaunajiem lauksaimniekiem pie investīciju projektiem pilnībā nekompensē nevienlīdzību, tomēr atšķirības mazina.
- Lauksaimniecības nozarē vēl var būtiski palielināt produkcijas apjomus un pievienoto vērtību, turklāt domājot par ilgtspējīgu attīstību un **nodrošinot labvēlīgu attīstības vidi jaunajiem lauksaimniekiem, ieguvējs ir lauksaimniecības nozare un lauku vide kopumā**
- 2011. gada lauksaimnieciskās skaitīšanas dati liecina, ka **puse (50%) no visiem lauku saimniecību īpašniekiem (lietotājiem) ir vecuma grupā 55 un vairāk gadu.**
- **Jaunie lauksaimnieki piekrīt, ka „viena no svarīgākajām Latvijas prioritātēm saistībā ar Komisijas priekšlikumu ES daudzgadu budžetam 2014.-2020.gadam, kā arī visas Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformas kontekstā ir tiešmaksājumu sistēmas pārskatīšana, lai visām Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm tiktu nodrošināti vienlīdzīgi tiešmaksājumu atbalsta līmeņi, kā arī paredzēts atbilstošs finansējums.”**

Paldies par uzmanību!

- Jautājumi?
- Komentāri?

LATVIJAS JAUNO ZEMNIEKU KLUBS

LATVIAN YOUNG FARMERS' CLUB

Reģ. nr. 40008002211, Dobeles iela 41A, Jelgava, LV-3001, Tālr./fakss: 63027168 , e-pasts: jzk@jzk.lv ,
web lapa: www.jzk.lv